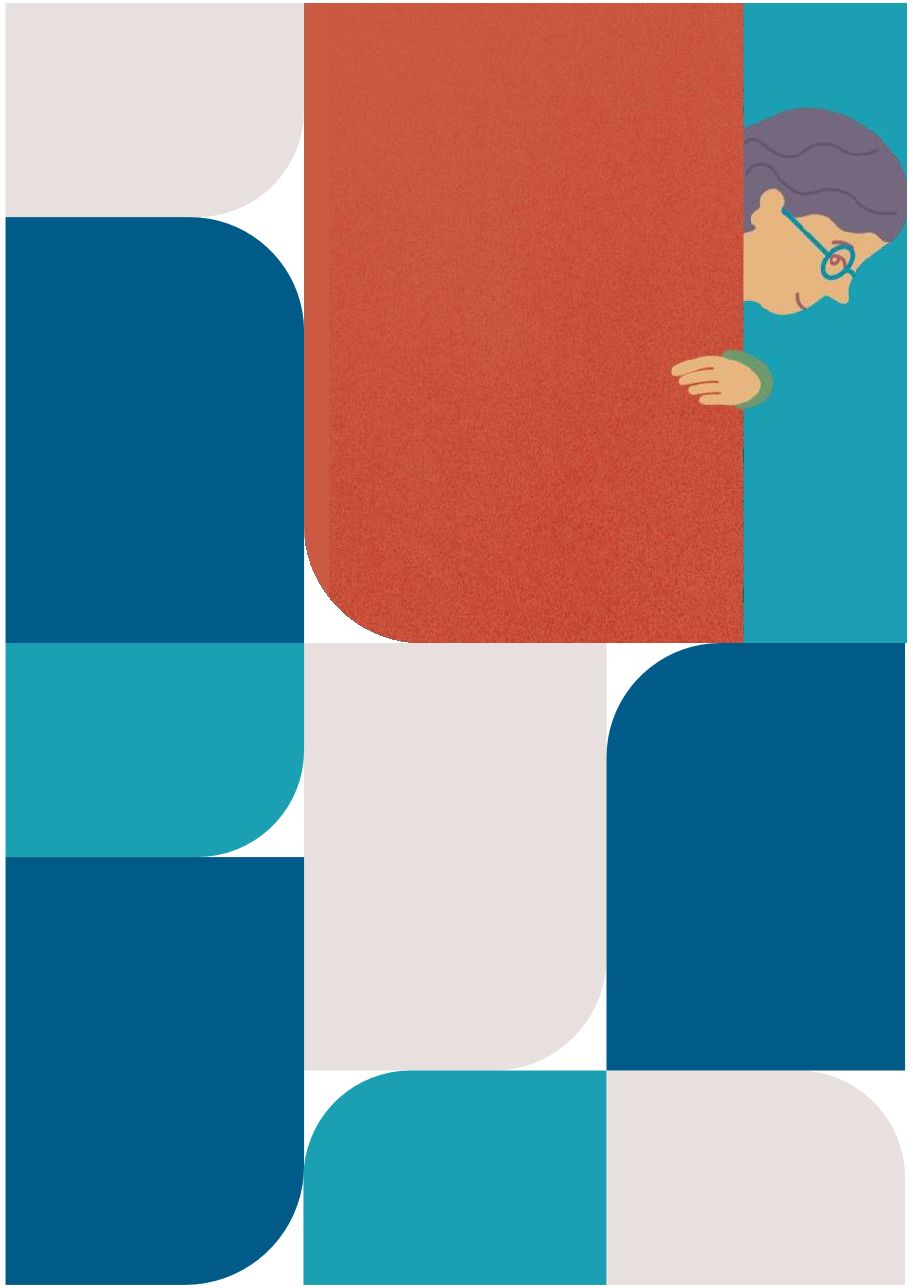
BHV-forum 241126
Central barnhälsovård

Sara Karlsson, verksamhetsutvecklare CBHV
Monica Lidbeck, psykolog CBHV

Inbjudna:

Ulrika Bjällmark och Therese Andersson, samordnande barnmorskor CMHV och verksamhetsutvecklare BMM VGR.

Jessika Rylander, spec.pedagog Dövteam och Åsa Mellin, pedagog Dövblindteam, Habilitering & Hälsa, VGR

VÄSTRA GÖTALANDSREGIONEN

Central barnhälsovård

- Vi arbetar tillsammans som en regional enhet.
- Ni kan delta i utbildningar var ni vill och kontakta vem ni vill.
- Målsättningen är en tillgänglig och jämlik barnhälsovård av hög kvalitet i hela regionen.

Barnhälsovårdsöverläkare, psykolog, verksamhetsutvecklare/specialistssk, logoped, dietist, administratör, områdeschef

Stöd till blivande föräldrar

Therese Andersson och Ulrika Bjällmark

Stöd till blivande föräldrar

Therese Andersson och Ulrika Bjällmark

VÄSTRA GÖTALANDSREGIONEN

Bättre förberedda blivande föräldrar

Syfte och mål:

Att genom den digitala informationen göra föräldrarna mer delaktiga, trygga och aktiva i sin förberedelse inför födandet och inför att bli en familj

VGR:

- Omställningen av vården
- Digitalisering

Hur gick vi tillväga?

- Arbetsgruppen bestod utav barnmorskor från BMM och förlossning/BB samt en projektledare från kommunikationsavdelningen i VGR
- Omvärldsspaning på andra regioner
- Familjer intervjuades både inom öppen- och slutenvård
- Korta filmer spelades in
- Arbete parallellt med 1177
- Referenspersoner (barnmorskor inom öppen/slutenvård, psykolog inom MHV/BHV samt både gravid och nyförlöst patient) har granskat materialet

Stöd till blivande föräldrar i Stöd och behandlingsplattformen

- Ett digitalt material med en personlig och lättsam tonalitet där familjerna förbereder sig redan under graviditeten
- Alla får ta del utav samma information
- Informationen är samlad på ett ställe med länkar
- Den gravida och ev partner kan bli mer delaktiga i vården

Hur är materialet uppbyggt och hur kan patienten ta del utav det?

- Barnmorskan lägger in den gravida i SoB i samband med det andra graviditetsbesöket
- Följer graviditeten och dess olika veckor
- Olika kapitel med olika ämnen
- Riktar sig till både gravid och partner
- Korta filmer
- Reflektionsfrågor

Hur ser det ut för patienten?

- https://dv.sob.1177.se/

Stöd och behandlingsplattformen

- Plattform för olika program
- Säkert kommunikationsverktyg mellan vårdgivare och patient
  - Invånare loggar in i 1177
  - Personal loggar in i Stöd och behandling via Vårdgivarwebben/hemsidan

1177 VÅRDGUIDEN | Information och tjänster för din hälsa och vård

BankID

Vad kan Stöd och behandlingsplattformen användas till?

Stödprogram

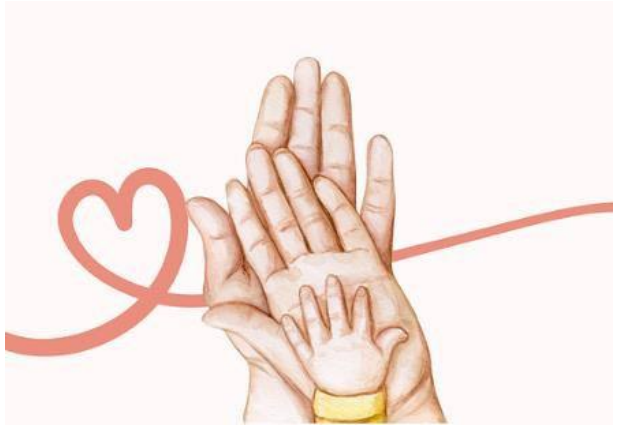
Behandlingsprogram

Information till våra gravida

- Information ges på Andra graviditetsbesöket
- Information om hur Stöd till blivande föräldrar är uppbyggt
- Pat får meddelande via 1177
- Uppmana patienten att gå igenom reflektionsfrågorna

Hur ser eftervården ut?

- Sjukhuset ansvarar för första levnadsveckan
- Hälsobesök på BHV
- Två eftervårdsbesök på BMM i VGR

Eftervårdsplan i Obstetrix

- Dokumenteras i Sammanfattningen v 35
- Att patienten är delaktig i sin egen vårdplan
- Den digitala utbildningen stödjer detta genom att det finns avsnitt som förbereder föräldrarna för tiden efter att barnet är fött med reflektionsfrågor kopplade till eftervården

Utveckling

- Översättningar
- Partner med i SoB
- De gravida har ej varit så aktiva i materialet

Tack för att ni lyssnat!

VÄSTRA GÖTALANDSREGIONEN

Föräldrar med funktionsnedsättning

”Alla barn i Sverige har rätt till en trygg uppväxt och en god och jämlik hälsa. För att möjliggöra det behöver föräldrar ges jämlika förutsättningar att ta till sig information, insatser och stöd på bästa sätt. Därför ska alla erbjudas föräldraskapsstöd utifrån sina behov. Familjer ska känna sig välkomna, inkluderade och trygga i verksamheter som är till för dem”.

Citat från Förstå familjen

Att vara förälder med dövhet eller dövblindhet

Åsa Mellin och Jessica Rylander

Att vara förälder med dövhet eller dövblindhet

Åsa Mellin, pedagog Dövteam
asa.mellin@vgregion.se 0733-72 75 75 (SMS)

Jessika Rylander, specialpedagog Dövblindteam

jessika.rylander@vgregion.se 0706- 4074 96

BHV-forum 241126

VÄSTRA GÖTALANDSREGIONEN

Tjugofem + fem minuter…

- Vad ska man säga? Döv, hörselskadad, hörselnedsättning, CI-användare?
- Svenskt teckenspråk
- *Måste man vara döv och blind?* Vad är dövblindhet?
- Det goda mötet och andra tips
- Barnets språkutveckling då?
- När omgivning och samhällets stöd brister...
- Här finns vi och mer information, råd och stöd!
- 5 min frågestund
- Åhörarkopior kommer att finnas för nedladdning.

DU ÄR HÖRANDE

Döv, hörselskadad, hörselnedsättning eller CI-användare?

- Identitet
- Det medicinska perspektivet
- Majoritetssamhällets syn
- Dövas syn på sig själva
- Funktionsnedsättning eller språklig kulturell minoritet

Bild: That deaf guy

Teckenspråk

Svenskt teckenspråk *Grammatiken sitter i ansiktet*

"Det svenska teckenspråket är ett av världens många visuella-gestuella språk. Det bygger på handrörelser, handformer, ansiktets mimik, blickriktning, munrörelser och kroppshållning simultant" Specialpedagogiska skolmyndigheten, 2021

1981 Officiellt erkänt som språk av riksdagen

Teckenspråkets ställning (Holmström, 2023)

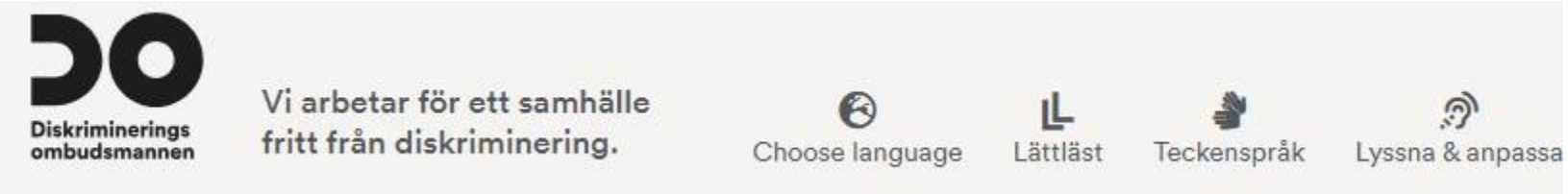

Bild:DO hemsida

Dövblindhet = döv + blind?

- Hörselnedsättning + synnedsättning
- Hörselnedsättning + blindhet
- Synnedsättning + dövhet
- Dövhet + blindhet

Vad är dövblindhet?

Dövblindhet är en kombination av syn- och hörselnedsättning där graden av nedsättning är så allvarlig att syn och hörsel har svårt att kompensera för varandra. Dövblindhet medför därför, i relation till omgivningen, specifika funktionshinder.

Bild: Nationellt kunskapscenter för dövblindfrågor

Dövblindhet påverkar vardagen

- Kommunikation
- Information
- Orientering och förflyttning
- Psykosocialt

Mycket energikrävande! 1 + 1 = 3

Bild: Nationellt kunskapscenter för dövblindfrågor

DET GODA MÖTET

Ett bra bemötande är ofta avgörande för en person med dövblindhet – och det går att göra rätt, bara du vet hur. Ta gärna stöd av våra enkla råd!

1 Planera generöst med tid för mötet. Med nedsatt syn och hörsel tar det längre tid att kommunicera och ta emot information.

2 Använd enfärgade kläder med en färg som ger tydlig kontrast till ditt ansikte och dina händer. Det går lättare att uppfatta tal och rörelser om bakgrund och kläder bryter av mot ens hudfärg.

3 Välj en samtalsvänlig plats! Se till att rummet har bra belysning och god akustik. Dämpa eller ta bort störande bakgrundsljud. Fråga var du ska placera dig i rummet med tanke på personens syn och hörsel. Avsätt lite tid för att prova er fram.

4 Om tolk är med i mötet – tala direkt till personen med dövblindhet, inte till tolken. Låt personen med dövblindhet och tolken placera sig först. Placera sedan dig själv bredvid tolken om det är möjligt.

5 Presentera dig med ditt namn eller persontecken och ta kontakt, inte bara genom att säga "hej". En lätt klapp på överarmen fungerar bra. Kom överens om var beröring kan ske fortsättningsvis. Gör likadant om du lämnar rummet och när du kommer tillbaka.

6 Börja gärna mötet med att beskriva hur det ser ut runtomkring. Sätt under mötet ord på det som syns i rummet, till exempel reaktioner, känslor eller vad du gör.

7 Vad pratar vi om? Snabba samtalsbyten kan vara svåra att följa. Var därför tydlig när du byter samtalsämne.

8 Tänk på att tala tydligt och dra ner på tempot. Det gäller både tal och teckenspråk. Om personen inte uppfattar vad du säger, repetera med andra ord i stället för att upprepa samma sak igen.

9 Lägg gärna till beröring i kommunikationen. Du kan till exempel bekräfta eller visa att du är med genom en lätt klapp på armen. Kom överens om detta först.

10 Ta paus vid längre möten. Det är energikrävande att behöva kompensera för nedsatt syn och hörsel.

11 Vid en promenad eller förflyttning i lokalen, erbjud din arm och låt personen med dövblindhet följa dig.

12 Om du är osäker på vad som är rätt – våga fråga!

Nationellt kunskapscenter för dövblindfrågor

Tolk

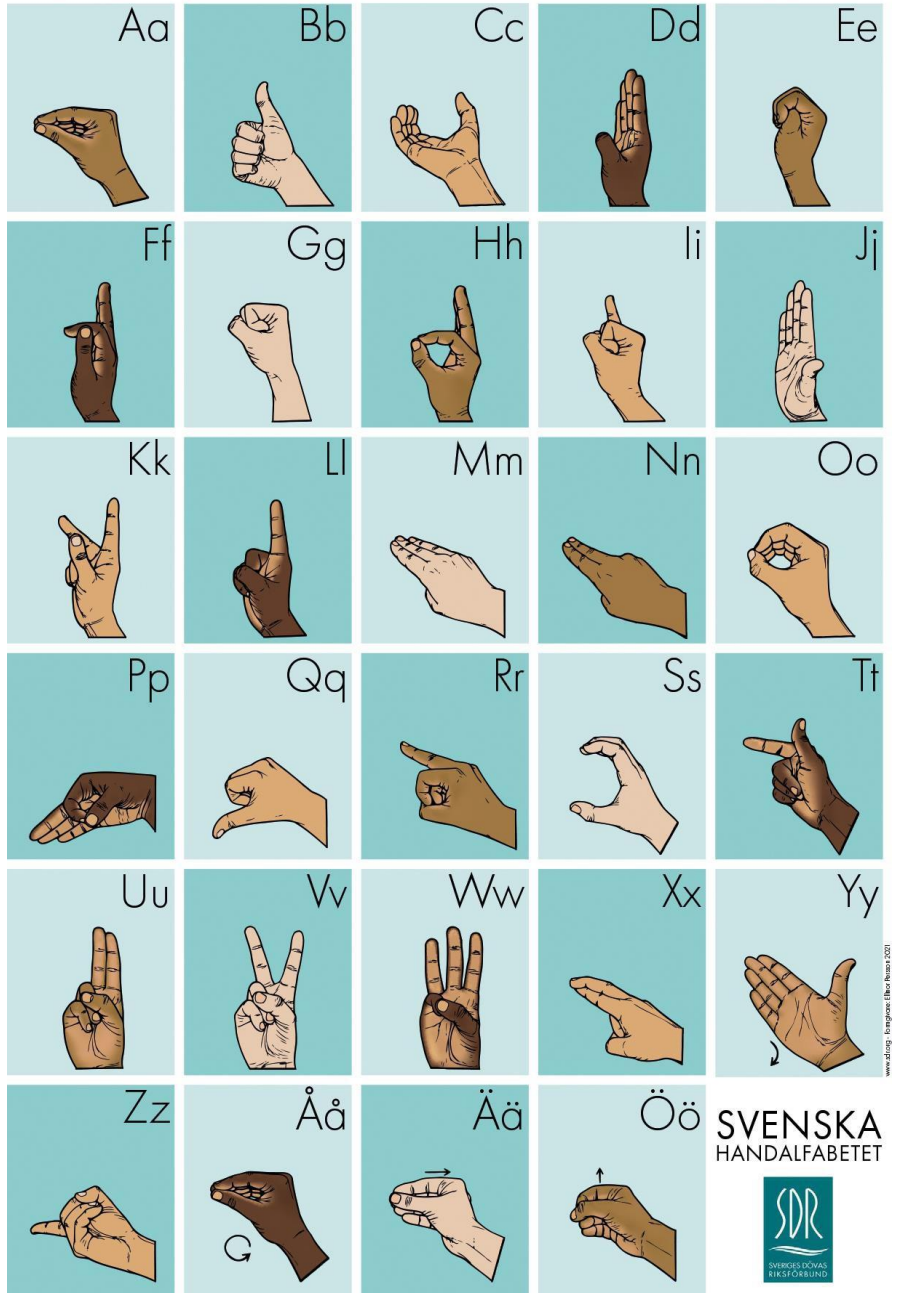
- Habilitering & Hälsa tolk ger service till personer som har en hörselnedsättning, dövhet eller dövblindhet och personer som har funktionsnedsättningar som rör röst, tal eller språk samt för alla de behöver kommunicera med.
- Teckenspråkstolk
- Skrivtolk
- Dövblindtolk

Tolkning kan ske på plats eller på distans via en dator eller surfplatta. Tolk från Habilitering & Hälsa är kostnadsfritt inom hälso- och sjukvården.

Tolk - Habilitering & Hälsa

Tips till dig i möte med en döv

- Utan teckenspråkstolk - hur gör du?
- Visuell kommunikation
- Ögonkontakt
- Beröring, vibrationer och visuellt
- Tips: visa först och prata sen vid BVC besök/annat
- Kontakt: SMS, e-post eller telefon
- Men hur fungerar det att ringa till döva?

[Så ringer du till en döv]

Barnets språkutveckling då?

Det är viktigt att tidigt komma igång med språkutvecklingen, oavsett språk, för den kognitiva utvecklingen. Vi vet idag, genom forskningen, att alla språk oavsett om det är talat eller tecknat utvecklas på samma sätt och processas på samma plats i hjärnan. Detta visar att språk stöder språk och teckenspråk kan alltså stödja talutvecklingen.

Carin Roos, *Professor emerita i specialpedagogik, Högskolan Kristianstad*

Döv vårdnadshavare med hörande barn

- **Hur ger man sina barn ett talspråk då man inte hör själv?**
  - Tar till sig språk i omgivningen (via ljud)
  - Finns hörande i omgivningen: inom familjen, förskola. m.m.

- Visuellt, fysisk beröring
- Barnet bör kunna se vad som händer
- Ögonkontakt
- Fånga uppmärksamhet
- Börja teckna och peka tidigt
- Bokläsning

Det är viktigt att tänka på det visuella även när barnet blir större

- barnet måste vara med i centrum och se vad som händer, vad som kommuniceras
- fånga barnets uppmärksamhet genom att klappa lätt på barnet, knacka i bordet, blinka med lampa
- se till att barnet är placerat så det har fri uppsikt över personer, ansikten
- se till att barnet ser händer och munnar
- se till att inga blomvaser, ljusstakar eller händer är i vägen
- se till att det är tillräckligt ljust för att kunna se tecken eller munrörelser
- kommunicera inte med ryggen mot barnet
- se till att barnet placeras i mitten eller längst fram i sammanhang där det händer något, på en scen eller vid guidade visningar

Föräldern är döv, har nedsatt mörkerseende och kikarseende

-kommunikation: svenskt teckenspråk, taktilt teckenspråk och socialhaptiska signaler
-dövblindtolk
-vibrerande armbandsklocka
-ledsagning och syntolkning t ex barnets fritidsaktiviteter

Föräldern har syn- och hörselnedsättning som försämras, använder hörapparater och vit käpp

- Kommunikation: talat språk i god ljudmiljö
- Hantera information: digitalt med hjälp av synhjälpmedel, punkt och hörsel

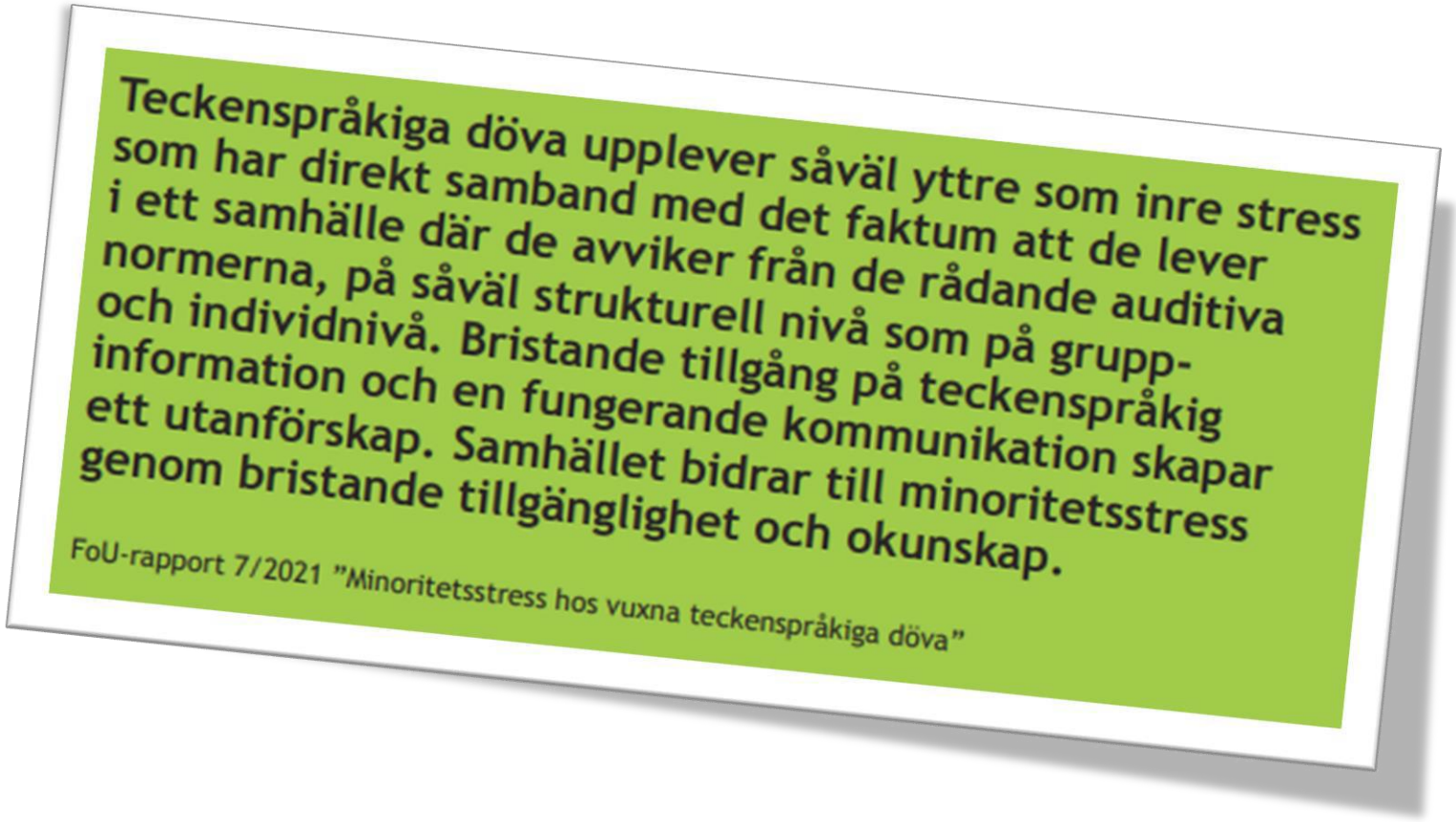
När omgivningen och samhället brister

Språkdeprivation

What is Language Deprivation?

När omgivningen och samhället brister

Minoritetsstress

När omgivningen och samhället brister

Ingen tolk

svt NYHETER Nyheter Lokalt Sport SVT Play Ba

/ HELSINGBORG

Tolken slutade – nu kan dövblinde Torbjörn inte prata med sina barn

UPPDATERAD 16 FEBRUARI 2022 PUBLICERAD 16 FEBRUARI 2022

I juni förra året slutade Höganäs kommuns tolk för dövblinda. Ingen ny har anställts ännu. Då får Torbjörn Svensson ingen chans att vara pappa på riktigt. Nu har kommunen JO-anmälts.

Tips och information kring dövblindhet

Tips och information kring döva:

[Tips för samspel och kommunikation]

[CODA föräldrahandbok]

[Marika Carlsson är nyfiken döv]

[UR Play Svenskt teckenspråk och teckenspråkstolkat]

[Rätten till teckenspråk i förskola]

Ta kontakt med Dövteamet

Dövteam Göteborg

Kontakta oss

Telefonnummer
031 - 759 22 00

Telefontider
måndag - fredag 8:00 - 16:00

Växeltelefon
010 - 441 00 00

Texttelefon
0406147172

Bildtelefon
text-bildtelefoni.vbg.vgr@t-meeting.se

Besök

Öppettider
måndag - fredag 8:00 - 16:30

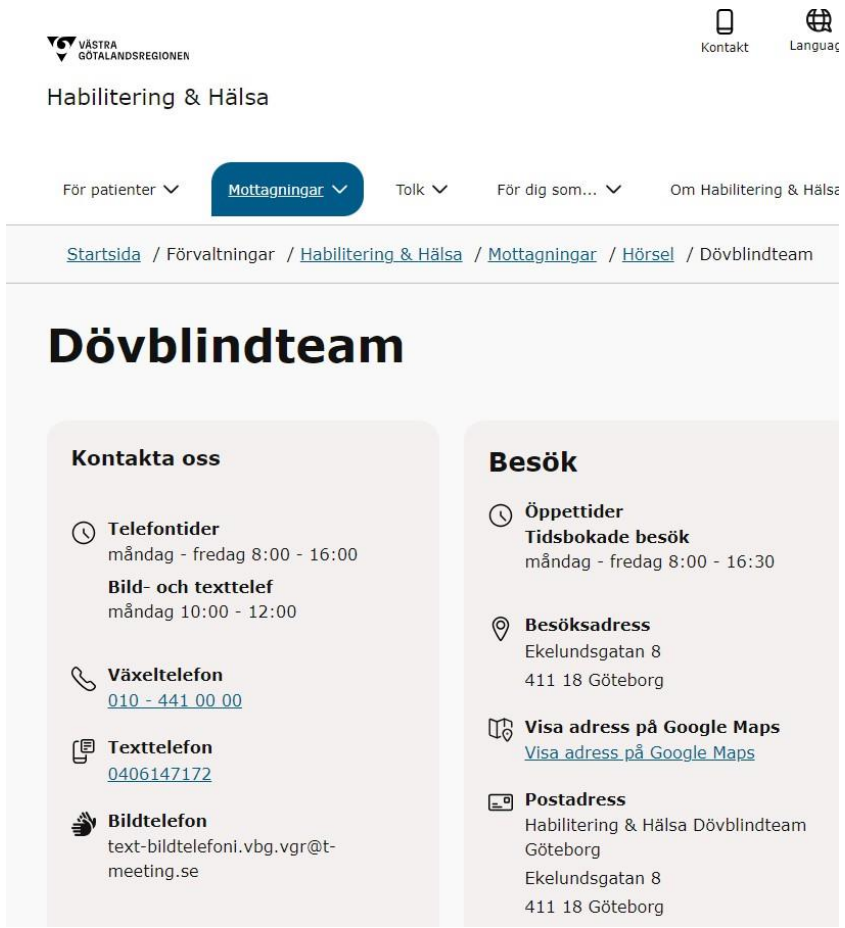
Besöksadress
Ekelundsgatan 8
411 18 Göteborg

Visa adress på Google Maps
Visa adress på Google Maps

Postadress
Habilitering & Hälsa Dövteam Göteborg
Ekelundsgatan 8
411 18 Göteborg

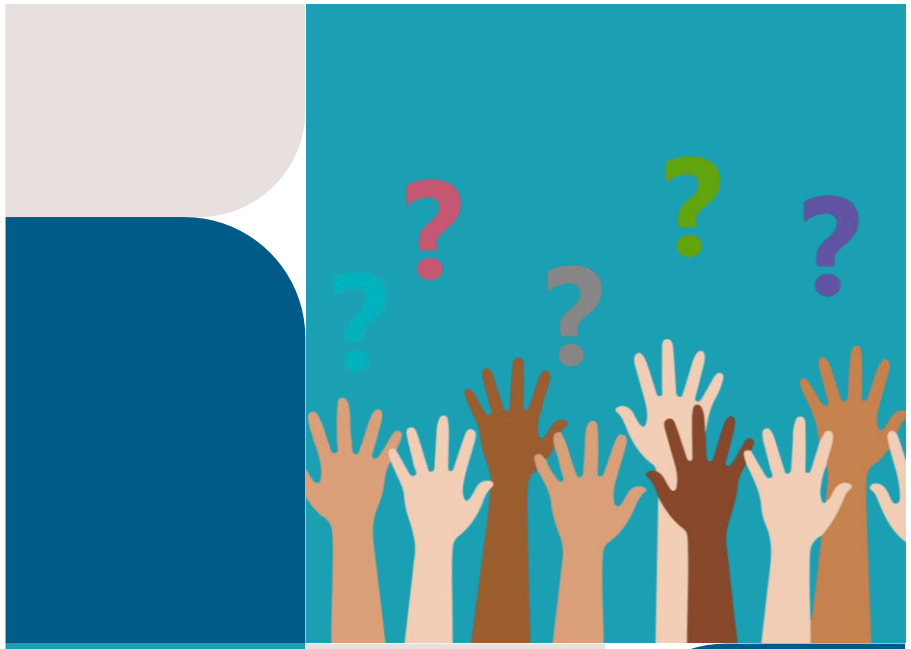
Tillgänglighetsdatabasen
Tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning

Ta kontakt med Dövblindteamet

Frågor?

VÄSTRA GÖTALANDSREGIONEN

Föräldraskap och funktionsnedsättning

HÄR ÄR RAPPORTEN

Resultat

Myndigheten för delaktighets enkät om föräldraskap skickades ut till webbpanelen Rivkraft. Totalt svarade 1054 föräldrar med funktionsnedsättning på frågor om hur de upplever sin situation och vilka behov av stöd de har.

Resultaten från Rivkrafts enkät visar att

- det finns behov av stödinsatser i föräldraskapet
- nära hälften av de som är i behov av stödinsatser i sitt föräldraskap får inte det
- avsaknaden av stöd får negativa konsekvenser för både förälder och barn
- föräldrar upplever hinder i relationen till skola/förskola, vid fritids-aktiviteter och i kontakt med myndigheter
- en av tio ofta känner sig ifrågasatt som förälder på grund av sin funktionsnedsättning.

Tips på länkar och mer information

[Pappa på riktigt - alla avsnitt | Sveriges Radio]

Anders: ”Kan jag som är funktionsvarierad bli pappa?”

29 min - tor 24 jun 2021 kl 06.00

När Anders Karlsson ska bli pappa oroar han sig för hur det ska gå. Han är spastiker och använder rullstol, och både skötbord och spjälsäng är gjorda för att användas av stående personer.

[Mamma pappa lam]

Den här sidan kom till efter ett initiativ från ryggmärgsskadade föräldrar som saknade enhetlig information om frågor som rör graviditet, fertilitet och föräldraskap. Målet med sidan och projektet är att höja kunskapsnivån hos personer med ryggmärgsskada och vårdpersonal.

VÄSTRA GÖTALANDSREGIONEN